

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

7. april 2003

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Økonomi- og Erhvervsministeriets supplerende grundnotat vedrørende forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 40/94 om EF-varemærker, KOM(2002) 767.

MODTAGET I UDENRIGSMINISTERIET/EU-SEKRETARIATET
DEN 7. april 2003

SUPPLERENDE GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Økonomi- og Erhvervsministe-
riet

28. marts 2003

Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 40/94 om EF-varemærker, KOM(2002)767

Resumé

I notatet redegøres for indholdet af ændringsforslaget til forordningen om EF-varemærker KOM(2002)767.

Forslaget har udgangspunkt i de erfaringer som er indvundet igennem de seneste 9 år, hvor EF-varemærkesystemet har eksisteret. På baggrund af de indvundne erfaringer har Kommissionen bl.a. også udarbejdet to rapporter vedrørende specifikke problemstillinger. Rapporterne danner baggrund for nogle af forslagene i det nuværende ændringsforslag.

Forslaget tager sigte på at forbedre det nuværende system for registrering af EF-varemærker. EF-varemærkesystemet vil blive mere effektivt og fleksibelt uden at hovedindholdet af forordningen ændres.

I korte træk foreslår Kommissionen bl.a. at afskaffe søgningsrapporterne, som de fleste af medlemsstaterne udarbejder som et led i ansøgningsprocessen. Kommissionen foreslår også en mere lempelig bestemmelse om, hvem der kan ansøge om et EF-varemærke. Desuden foreslås en justering af reglerne for, hvem der kan repræsentere ansøgere over for Harmoniseringskontoret; appelkamrene forslås effektiviseret og selve sagsbehandlingen foreslås ændret på en række punkter.

Som konsekvens af ændringsforslaget vil bekendtgørelse nr. 376 af 19. juni 1998 om ansøgning og registrering m.v. af varemærker og fællesmærker skulle ændres.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremsatte den 27. december 2002 et ændringsforslag til Rådets forordning (EF) nr. 40/94 af 20. december 1993 om EF-varemærker (KOM (2002) 767).

Hjemmelen til forslaget er artikel 308 i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Kravet til vedtagelse er enstemmighed.

Ændringsforslaget blev fremsendt til medlemsstaterne den 8. januar 2003 og vil formentligt blive sat på dagsordenen til Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 19. maj 2003.

Baggrund

Kommissionen offentliggjorde samtidigt med ændringsforslaget til forordningen to rapporter med titlerne: "Rapport om søgningsordningen som fastlagt i artikel 39 i forordningen om EF-varemærker" og "Undersøgelse af, hvordan repræsentationsordningen som fastlagt i artikel 89 i Rådets forordning (EF) nr. 40/94 af 20. december 1993 om EF-varemærker fungerer". Begge rapporter blev fremsendt til medlemsstaterne den 8. januar 2003. Disse rapporter danner sammen med de indvundne erfaringer af forordningens virke baggrund for ændringsforslagene.

Varemærkeregistrering

Registrering af varemærker kan i dag ske på tre måder i Europa.

1. National registrering

Den ene måde er ved indlevering af en national ansøgning om registrering af et varemærke til de nationale myndigheder.

2. International registrering

Den anden måde er ved indlevering via Madrid-systemet af en ansøgning om en international registrering. Systemet administreres i FN-regi af World Intellectual Property Organization (WIPO). Madrid-systemet er en aftale indgået mellem en række forskellige lande. Kun borgere og virksomheder i disse lande kan benytte sig af systemet til at opnå en varemærkeregistrering i et eller flere af medlemslandene. Systemet bygger på det princip, at man på basis af en national ansøgning eller registrering kan opnå en international registrering for de af ansøgeren udvalgte lande, herunder alle landene i EU. Det er dog op til de enkelte lande at godkende registreringen endeligt med virkning for det pågældende land.

3. EF-varemærkeregistrering

Den tredje måde er ved indlevering af en ansøgning om registrering af et varemærke for alle EU lande ved Harmoniseringskontoret (OHIM) i Alicante, Spanien. EF-varemærket har enhedskarakter d.v.s. det gælder umiddelbart i alle medlemsstater og har samme retsvirkning inden for hele Fællesskabet. Et EF-varemærke kan således kun registreres, overdrages, opgives, erklæres ugyldigt eller bortfaldet og brugen deraf kun forbydes med virkning for hele Fællesskabet.

Indhold

Formålet med forslaget til ændring af forordningen om EF-varemærker er at gøre ordningen mere klar og fuldstændig.

Søgningsordningen

Søgningsordningen foreslås ophævet. Søgningsordningen fungerer således, at medlemslandene mod et gebyr undersøger, om der er nationale varemærkeansøgninger eller registreringer, som kan være forvekslelige med et ansøgt EF-varemærke. Medlemslandene har tre måneder til at udarbejde en søgningsrapport. Resultatet af undersøgelsen sendes til ansøgerne af EF-

varemærker via OHIM. Søgningrapporten gør det muligt for ansøgerne af EF-varemærker at få en oversigt over de forskellige nationale varemærker, som eventuelt vil kunne medføre en konflikt. Alle EU-medlemslandene på nær Tyskland, Frankrig og Italien foretager denne undersøgelse.

Repræsentation

Som udgangspunkt er en ansøger af et EF-varemærke ikke forpligtet til at lade sig repræsentere af en fuldmægtig ved Harmoniseringskontoret (OHIM). Vælger ansøgeren imidlertid at lade sig repræsentere, er der regler for, hvem der kan fungere som dennes repræsentant/fuldmægtig i forhold til Harmoniseringskontoret. Disse regler foreslås ændret således, at repræsentanten ikke længere behøver at have bopæl eller forretningssted i den medlemsstat, hvor han kan repræsentere fysiske eller juridiske personer i varemærkesager. Skifter repræsentanten forretningssted eller ansættelsessted inden for de enkelte EU-medlemsstater, vil han bevare sin repræsentationsret overfor OHIM og skal således ikke til at søge om ny repræsentationsret med udgangspunkt i den nye medlemsstat, hvortil han er flyttet.

Ligeledes foreslår Kommissionen lempelse af reglerne om, hvornår en repræsentant skal vedlægge en fuldmagt til indleverede dokumenter.

Appelkamrene

Som i det danske varemærkesystem, er der i EF-varemærkesystemet indbygget en ankeinstans, hvortil afgørelser truffet af Harmoniseringskontoret kan indbringes. Disse kaldes "appelkamrene".

Udævnelse af formænd for kamrene

Udover at der er en formand for hvert enkelt appelkammer, foreslås det i ændringsforslaget, at der som noget nyt udnævnes én formand for alle appelkamrene (appelafdelingen). Formanden for appelafdelingen også kunne være formand for ét af kamrene. Formanden for appelafdelingen vil få et overordnet ansvar i forhold til de enkelte kamre.

Det foreslås i ændringsforslaget, at både medlemmerne og formændene for de enkelte appelkamre udnævnes af Harmoniseringskontorets administrativt (bestyrelse) i stedet for af Ministerrådet. Dog vil formanden for appelafdelingen stadig skulle udnævnes af Ministerrådet.

Afgørelse af sager

Af hensyn til ensartetheden i afgørelserne foreslås det i ændringsforslaget, at sager af principiel karakter kan afgøres i et udvidet kammer. Afgørelser truffet i udvidet kammer fastsætter, hvilke retningstingler appelkamrene skal følge i lignende sager. Ligeledes foreslås det, at ét enkelt medlem i et kammer skal kunne træffe afgørelse i sager, hvor forholdene tillader det. Der skal tages hensyn til, om den konkrete sag er af begrænset betydning, om sagen rejser juridiske problemer, og om der er særlige omstændigheder i øvrigt.

Indehaver af EF-varemærket

Kommissionen foreslår bestemmelsen ændret, således at enhver fysisk eller juridisk person, herunder offentlige virksomheder, kan være indehaver af et EF-varemærke. Ifølge den nuværende bestemmelse kan en ansøger, der kommer fra et land, som ikke er tilsluttet Pariserkonventionen og/eller medlem af Verdenshandelsorganisationen WTO, kun være indehaver af et EF-varemærke, hvis det pågældende land indrømmer statsborgere og hjemmehørende virksomheder i EU-medlemsstaterne samme beskyttelse som det pågældende lands egne statsborgere og virksomheder.

Forholdet til anden fællesskabsret

For at skabe overensstemmelse mellem EF-varemærkeforordningen og forordning (EØF) nr. 2081/92 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler foreslår Kommissionen, at det præciseres, at et EF-varemærke ikke må indeholde eller bestå af en beskyttet geografisk betegnelse eller en beskyttet oprindelsesbetegnelse.

Herudover foreslås det i ændringsforslaget, at det skal være muligt både at rejse indsigelse mod registreringen af et EF-varemærke og at begære dette ophævet med henvisning til en fællesskabsbestemmelse (eksempelvis tidligere omtalte forordning nr. 2081/92 eller Rådets forordning (EF) nr. 6/2002 om EF-design)) og ikke blot under henvisning til en bestemmelse i national ret.

Sagsbehandling

Udover de nævnte forslag til ændring af forordningen foreslår Kommissionen en række ændringer i sagsbehandlingsreglerne. Som de mest interessante kan nævnes forslaget om, at det skal være muligt at dele en EF-varemærkeansøgning eller registrering i flere selvstændige ansøgninger/registreringer. Dette er allerede muligt i henhold til den danske varemærkelov for så vidt angår danske varemærkeansøgninger/registreringer. Ligeledes i overensstemmelse med den danske varemærkelov, foreslår Kommissionen, at det i en sag om et EF-varemærkeregistrerings gyldighed skal være muligt for indehaveren af den angrebne EF-varemærkeret at anmode modparten om at dokumentere, at denne har opfyldt brugspligten af sin påberåbte varemærkeret.

Fælles for en del af ændringsforslagene er herudover en mere lempelig fristpolitik i forhold til brugerne af systemet.

Endelig foreslår Kommissionen ændringer i nogle af de mere administrative regler.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger ikke.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen vurderer, at EF-varemærkeforordningen gennem registrering i Fællesskabet har indført en ensartet beskyttelse af varemærker i alle medlemsstater. Ordningen har også haft en positiv effekt på gennemførelsen af det indre marked. Derudover vurderer Kommissionen, at vedtagelsen af de foreslåede ændringer kan forbedre ordningens effektivitet.

Kommissionens forslag vurderes at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Udover reglerne i den omhandlede forordning (forordning (EF) 40/94) findes reglerne i lovbekendtgørelse nr. 782 af 30. august 2001 om varemærker. Ydermere findes bekendtgørelse nr. 376 af 19. juni 1998 om ansøgning og registrering m.v. af varemærker og fællesmærker, som senest er ændret ved bekendtgørelse nr. 1081 af 17. december 2001 om ændring af bekendtgørelse om ansøgning og registrering m.v. af varemærker og fællesmærker.

5. Høring

Forslaget har været i høring hos følgende organisationer:

Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV), Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Dansk forening for industriens Patentingeniører (DIP), Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Design Center, Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Dansk Opfinderforening, Dansk Patent- og Varemærkekonsulentforening af 1953, De Danske Patentagenters Forening, HTS Interesseorganisation (tidligere Handelskammeret), Håndværksrådet, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Landbrugsrådet, Landsorganisationen i Danmark (LO), LEGO Holding A/S, LIF Lægemedielindustriforeningen, Leo Pharma A/S (tidligere Løvens Kemiske Fabrik, Novo Nordisk A/S, Novozymes A/S, Professor Dr. Jur. Mogens Koktvedgaard, Københavns Universitet, Teknologirådet, Teknologisk Institut.

Der er modtaget svar fra følgende:

Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV), Dansk forening for industriens Patentingeniører (DIP), Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, De Danske Patentagenters Forening, HTS Interesseorganisation, Håndværksrådet, Landbrugsrådet, LEGO Holding A/S, Lægemedielindustriforeningen, Leo Pharma A/S og Novo Nordisk A/S.

Herudover har organisationen MARQUES indsendt hørings svar på egen foranledning. MARQUES er de europæiske varemærkeejeres organisation.

Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV), Dansk Handel & Service og Landbrugsrådet har ingen bemærkninger til ændringsforslaget.

Lægemiddelindustriforeningen og Leo Pharma A/S har ligeledes ingen kommentarer til forslaget, men ser frem til gennemførelsen af de foreslåede ændringer.

Den resterende del af høringssvarene forholder sig positivt til ændringsforslagene. Der er således positive tilkendegivelser i forhold til forslagene om ændring af bestemmelserne om repræsentation, appelkamrene, indehaver af EF-varemærket, forholdet til anden fællesskabsret og sagsbehandlingen.

Der er dog delte meninger for så vidt angår forslaget om ophævelse af søgningsordningen. På dette punkt kan svarene opdeles i to grupper. Én gruppe går ind for afskaffelsen af ordningen og en anden ser den gerne bevaret eventuelt i en ændret form.

Som begrundelse for søgeordningens afskaffelse fremhæves det af Dansk Industri, LEGO Holding A/S, Dansk forening for industriens Patentingeniører (DIP), Novo Nordisk A/S og MARQUES, at:

- kvaliteten i de forskellige søgerapporter er meget varierende,
- der er ikke samme søgekriterier i landene,
- stor ulempe, at Tyskland, Frankrig og Italien ikke er omfattet af ordningen,
- ordningen er et fordyrende og forsinkende element i registreringsprocessen,
- de fleste virksomheder vil have foretaget en lignende undersøgelse ved egen foranstaltning inden indleveringen af EF-varemærkeansøgningen,
- udvidelsen vil gøre ordningen endnu mere bekostelig og kompleks.

Heroverfor har Håndværksrådet argumenteret imod en afskaffelse af søgeordningen ud fra følgende synspunkter:

- formålet med ordningen er at give de små og mellemstore virksomheder (SMV) en værdifuld hjælp,
- afskaffelsen vil ikke gøre det billigere for SMV, da de ikke har ressourcerne til at få foretaget en privat søgning, hvilket igen vil påvirke SMV'ernes konkurrenceevne negativt,
- det er beklageligt, at Tyskland, Frankrig og Italien ikke er med i ordningen, men det er bedre kun at skulle iværksætte en privat ordning i få lande end i alle lande,
- udvidelsen af EU er ikke et argument for ophævelse, da alternativet er dyrere for SMV'erne.

HTS Interesseorganisationen, Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse og De Danske Patentagenters Forening støtter en eventuel frivillig ordning, hvor det er op til ansøgeren selv at bede om at få foretaget en

søgning, hvilket også vil gavne SMV. Disse tre organisationer er enige om, at ordningen i sin nuværende form ikke er optimal og ikke bør bevares i sin nuværende form.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Vedtagelse af forslaget medfører, at bekendtgørelse om ansøgning og registrering m.v. af varemærker og fællesmærker skal ændres for så vidt angår reglerne om overgang fra et EF-varemærke til ansøgning om registrering som nationalt varemærke.

De andre bestemmelser vil ikke umiddelbart have hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Afskaffelsen af søgningsordningen og gebyret herfor vil gøre det billigere at ansøge om registrering af et EF-varemærke. Samtidigt vil afskaffelsen af søgningsrapporterne formentligt formindske sagsbehandlingstiden med cirka 3 måneder. Hermed vil brugerne af systemet hurtigere kunne opnå beskyttelse af deres EF-varemærket.

Det kan dog ikke udelukkes, at afskaffelsen af søgeordningen vil kunne få en negativ indvirkning på SMV'erne, da de vil skulle bruge ressourcer på selv at iværksætte lignende undersøgelser i forbindelse med ansøgning om et EF-varemærke.

Den effektivisering, som ændringsforslaget i øvrigt sigter til at opnå, skønnes også at kunne have en positiv effekt på brugernes interesse for systemet og dermed være til gavn for den generelle innovation i samfundet.

Endelig vurderer Kommissionen, at de foreslåede ændringer til den eksisterende forordning vil gøre forordningen klar til også at håndtere konsekvenserne af en kommende EU-udvidelse og således være med til bl.a. at afhjælpe risikoen for længere sagsbehandlingstid uden af den grund at ændre hovedindholdet i ordningen, som har vist sig at være fuldt på højde med de fastsatte mål.